

Värmland / Säffle / Botilsäter kyrkogård

Brattsläktens familjegrav

Godset Forsvik omnämns första gången i ett pergamentbrev 1444. Gården ägdes av ett flertal adelsätter under ett par århundraden. Liksom många andra större gårdar var innehaven av kort varaktighet. Ågarna bodde ofta på andra håll och gårdarna blev föremål för handel och byten.

Vid mitten av 1700-talet ägdes Forsvik av kammarherre Mattias Wennerstierna och hans hustru Elisabeth Lostbom. Kammarherrn hade varit mycket förmögen men förlorat det mesta under de politiska striderna under 1700-talet. Deras dotter Anna Lisa gifte sig med hovsekreteraren, lagmannen och brukspatronen Lars Gustaf Bratt, som köpt Forsvik 1764.

Svårföräldrarna hade skiljts och kunde därefter överhuvudtaget inte umgås i någon form. Svårsonen fick sörja för svårföräldrarna som placerades på olika håll, svärfar Mattias på Forsvik och svärmor Elisabeth på Lilla Våxnäs utanför Karlstad.

Lars Gustaf Bratt var född på Rottneros och var den som anlade glasbruket på Anneberg i Botilsäter 1762. Han var första gången gift med Anna Lisa Wennerstierna. Hon, som fick ge namn åt glasbruket. Egendomen där glasbruket anlades hette ursprungligen Uddetorp.

Efter Lars Gustaf Bratt ärvdes halva Forsvik av sonen Christian Bratt. Den andra hälften köpte han av sin bror och var därmed ägare till hela Forsvik. I Brattgravnen är tre generationer Brattar begravda. Här följer beskrivningar av fyra generationer Bratt, varav tre är begravda på Botilsätters kyrkogård.

Christian Bratt 1766-1828

Han beskriver sig i familjebibeln på följande sätt.

"Jag Cr Bratt – Nu egare till Stam Godset Forsvik, född 1766, blew 1781 fendrick vid Kongl. Wermlands Rgte. – 1784 ådrog jag mig en stark paralytisk åkomma i underlifwet att alt därifrån och till denna stund, jag aldrig kunnat gå utan käpp i ena handen och en människas hjälp i den andra. – Måste därför lämna tjensten fast med stor Grämelse. 1787 tillträdde jag halfwa Forsviks Gods och köpte 1793 andra ½-ten af min broder Lars Gustaf."

1797 gifte han sig med den levnadsglada Stina Waern från Högens säteri i Dalsland. Äktenskapet blev från början misslyckat. Det berättas att på bröllopsdagens kväll gömde sig Stina i parken på Forsvik. Hon kunde inte förlika sig med det handikapp Christian beskriver i familjebibeln. Äktenskapet blev barnlöst och upplöstes under vänskapliga former 1801. Han gifte sig sedan med Sara Lagerberg från Säter i Eskilsäter. Christian och Sara fick nio barn. Sara var barndomskamrat med Esaias Tegnér från den tid familjen Tegnér bodde i Millesvik och Eskilsäter.

Christian Bratt 1804-1865

Denne Christian fick ett rejält arv att förvalta, säteriet Forsvik med underlydande hemman, nämligen Byn, Larserud, Kalvhagen, Puckerud, Hösserud, Smedstad, Tolerud och frälseräntan till Rud. Han blev kapten vid Värmlands Regemente och övertog som äldste son skötseln av alla gårdarna. Han var gift med Carolina Dahlgren, syster till Fredrik Dahlgren, "Fredrek på Ransätt", ledamot av Svenska Akademien och författare till folklustspelet "Värmlänningarna". Christian var en rundlagd och godmodig man men Carolina var kraftfull och "sträng som en midvinter", för att citera deras biograf.

Christian Bratt 1838-1919

Den tredje Christian Bratt började även han som officer och blev major vid Värmlands Regemente. Han övergick dock till lantbruk, främst på sina gårdar Norra och Södra Skane i By socken. På äldre dagar slog han sig ner i Säffle, där han var kommunalordförande och en betydande man. Det stora egendomskomplexet med Forsvik som bas, från den förste Christians tid, hade under de gångna åren splittrats genom arvsskiften och försäljningar. Den tredje Christian gifte sig med Amalie Geijer från Herrestad i Botilsäter.

Christian Bratt 1872-1958

Denne Christian, som var son till den tredje, och inte är begravd på Botilsätters kyrkogård, blev stadsläkare i Uppsala men längtade tillbaka till sin ungdoms trakter. 1924 köpte han Krokstads säteri i By socken. 1952 sålde han Krokstad till Säffle köping och han blev därmed den siste i släkten som ägde en herrgård i Värmland. Christian gifte sig med Ellen Göransson, dotter till chefen för Sandvikens Jernverk. Makarna fick inga barn.

